

HUWELIJKSDWANG

**GEBRUIK BIJ
ELKE VORM VAN
HUISELIJK GEWELD
EN KINDER-
MISHANDELING
DE MELDCODE!**

WAT IS EEN GEDWONGEN HUWELIJK?

Bij huwelijksdwang dwingen ouders, familie of de gemeenschap een meisje/vrouw of jongen/man tot een huwelijk. Eén of beide huwelijkspartner(s) hebben geen zeggenschap over de sluiting van het huwelijk en stemmen er niet mee in. Er is geen vrije partnerkeuze of ze moeten voor een bepaalde leeftijd trouwen. Het huwelijk kan formeel (wettig) of informeel zijn. Familieleden of de gemeenschap kunnen druk uitoefenen. Dit kan subtiel tot zeer dwingend zijn. Huwelijksdwang is een vorm van huiselijk geweld, mogelijk eengerelateerd en kan strafbaar zijn.

SIGNALEN: HOE KAN IK ZIEN DAT IEMAND SLACHTOFFER IS?

Voor de buitenwereld is huwelijksdwang meestal niet zichtbaar. Soms tonen slachtoffers licht verzet, maar uit angst, schaamte of loyaliteit aan de familie schikken zij zich meestal naar bij de keuze van ouders of gemeenschap. Deze signalen kunnen een indicatie zijn voor huwelijksdwang:

- Gedragsverandering: teruggetrokken, bang, boos, agressief
- Minder tijd doorbrengen met vrienden of vriendinnen
- Beantwoordt telefoon of berichten niet
- Opeens andere kleding
- Tekenen van mishandeling, geweld
- Zelfverwonding, suïcidepogingen, eetstoornis
- Vroege of ongewenste zwangerschap.

Signalen school

- Vaak (langdurig) afwezig
- Verzoek lang familiebezoek buitenland
- Onverwachte reis naar buitenland
- Wordt in de gaten gehouden
- Plotseling van school gehaald
- Geen buitenschoolse activiteiten
- Slechte schoolprestaties

Signalen werk

- Mag niet of niet flexibel werken
- Vaak (langdurig) afwezig
- Slechte prestaties
- Beperkte carrièremogelijkheden
- Wordt financieel gecontroleerd
- Inkomen afgenomen
- Wordt opgehaald van het werk

RISICOFACTOREN: WIE IS EXTRA KWETSBAAR VOOR DIT GEWELD?

Mogelijk huwelijksdwang als een slachtoffer in een of meer risicogroepen valt:

- Jonge vrouwen (vaker) en mannen uit een gesloten gemeenschap met traditionele denkbeelden over rol, positie en seksualiteit van meisjes
- Migratieachtergrond, eercultuur, orthodox religieus of hoger milieu
- Jonge vrouwen en mannen in een sterk afhankelijke positie, zonder netwerk buiten de familie of eigen inkomen
- Personen met een afhankelijke verblijfsvergunning.

AANDACHTSPUNTEN VOOR DIT TYPE GEWELD BIJ HET DOORLOPEN VAN DE 5 STAPPEN IN DE MELDCODE

Maak gebruik van de meldcode en de meldcode eengerelateerd geweld. Daarnaast:

- Vraag advies en raadpleeg altijd een deskundige. Het collectieve karakter van huwelijksdwang vraagt specifieke expertise.
- Neem direct contact op met de politie bij acute dreiging van de veiligheid.
- Voer veiligheidshalve het gesprek met de partner, ouders/familie na taxatie van risico's door een deskundige.
- Slachtoffer in het buitenland: voer i.v.m. de veiligheid geen gesprek met ouders, partner of familie.

MEER INFORMATIE

Zie de bronnen en de factsheet eengerelateerd geweld.

FEITEN EN CIJFERS

- Aantal slachtoffers wordt geschat tussen 338 en 957 per jaar. Dat is meer dan het aantal meldingen van 181 per jaar.
- Huwelijksdwang komt vooral voor bij jongeren tussen 16 en 25 jaar.
- Komt voor in verschillende etnische en religieuze gemeenschappen: Afghanistan, Bosnië, Bulgarije, Egypte, India, Indonesië, Irak, Iran, Koerdisch, Marokko, Pakistan, Polen, Somalië, Turkije, en Suriname/Hindoestaans en onder Sikhs en Roma
- Vindt plaats binnen familietradities, omwille van belangen of probleemoplossing.

ADVIES / MELDEN

Voor advies, melden en/of doorverwijzing naar opvang en/of andere hulp, bel:

- Veilig Thuis 0800 20 00
- Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating (LKHA) 070 34 54 319
- Bij acuut gevaar bel 112.

Als het slachtoffer in het buitenland is neem direct contact op met het LKHA. Jongeren kunnen anoniem chatten en Eva en Zahir zijn landelijke expertise- en behandelcentra.

ENGELSE VERTALING

Zie hier.

BRONNEN HUWELIJKSDWANG

Dit bestand geeft een overzicht van organisaties die betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling van de bijbehorende factsheet en van beschikbare achtergrondinformatie (bronnen).

BETROKKEN ORGANISATIES

In het maken van deze factsheet over huwelijksdwang voor professionals in alle beroepen die een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling hanteren, hebben de volgende organisaties input geleverd:

- Het Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating. Voor vragen en/of opmerkingen over de factsheet, kunt u emailen met de hoofdauteur: Diny Flierman, d.flierman@veiligthuis Haaglanden.nl
- Augeo Foundation, Edith Geurts
- Bureau Tangram, Suzanne Tan
- CoMensha, Rik Viergever
- Fier - expertise en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties, Achille van Hees
- GGD GHOR Nederland, Annette Duenk en Sandra Hamming
- Landelijk Expertisecentrum Eergerelateerd Geweld, Korps nationale politie, Janine Janssen.
- Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering, Juul Polders
- Movisie, Oka Storms
- Sterk Huis, Diane de Winter
- Veilig Thuis: Sabina van der Meer
- Vereniging Vertrouwensartsen Kindermishandeling (VVAK)/ Veilig Thuis, Juliette Heetman
- Verwey-Jonker Instituut, Eliane Smits van Waesberghe.

BRONNEN

De volgende documenten en informatiebronnen geven meer informatie over de signalen van huwelijksdwang, risicofactoren, en dingen om op te letten bij het doorlopen van de 5 stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Documenten

- Bakker, H. & Noor, S. (2015). Factsheet huwelijksdwang. Kennisplatform Integratie en Samenleving. <https://www.kis.nl/publicatie/factsheet-huwelijksdwang>
- Bakker, H., Storms, O. (2015). De Meldcode bij (vermoedens van) eergerelateerd geweld. <https://www.movisie.nl/publicatie/meldcode-vermoedens-eergerelateerd-geweld>
- Checklist EGG (eergerelateerd geweld). <https://www.politie.nl/themas/eergerelateerd-geweld-voor-professionals.html>
- Herken de signalen en ga in gesprek. Tips voor professionals. <http://www.huwelijksdwangenachterlating.nl/sites/www.huwelijksdwangenachterlating.nl/files/downloads/signaalkaart.pdf>
- Janssen, J. (2017). Focus op eer. Een verkenning van eerzaken voor politieambtenaren en andere professionals. Den Haag: Boom criminologie. Onder meer voor relatie tussen eergerelateerd geweld en huwelijksdwang.
- Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (2017). Handreiking kindhuwelijken en informele huwelijken. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/06/30/handreiking-kindhuwelijke-en-informele-huwelijken>

- Smits van Waesberghe, E., Sportel, I., Drost, E., Eijk, E. van, & Diepenbrock, E. (2014). Zo zijn we niet getrouwd. Een onderzoek naar omvang en aard van huwelijksdwang, achterlating en huwelijkse gevangenschap. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut. https://www.verwey-jonker.nl/doc/vitaliteit/7414_Zo%20zijn%20we%20niet%20getrouwd_web.pdf
- Warning signs of victim of forced marriage. http://westy-orkscb.proceduresonline.com/pdfs/warning_signs_diagram.pdf

Websites

- Website Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating: <https://www.huwelijksdwangenachterlating.nl>
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huwelijksdwang/huwelijksdwang-voorkomen>
- <https://www.huiselijkgeweld.nl/dossiers/huwelijksdwang>
- <https://www.fier.nl/kennis-en-expertise/eergerelateerd-geweld/huwelijksdwang>
- <https://www.augeo.nl/Huwelijksdwang>
- <https://www.augeo.nl/thema/huwelijksdwang/leeren-over-huwelijksdwang>
- <https://www.politie.nl/themas/eergerelateerd-geweld.html>
- <https://www.nederlandwereldwijd.nl/hulp-bij-nood/huwelijksdwang>